

ADRIAN REZEANU
(Bucure ti)

ENTOPICE ÎN URBANONIMIE

1. Sistemul entopic al limbii române, care a format obiectul de studiu al multor lucr ri de specialitate (cf. Bolocan 1975, 1976; Pu chil 1910–1911), cuprinde un spectru lexical diferen iat, cu circula ie i provenien cult , pe de o parte, dar i apelative existente în graiuri, cu o circula ie restrâns , pe de alt parte, pe care le-am individualizat prin categoria termenilor geografici populari.

În ambele situa ii, ace ti termeni lexicali, care, de cele mai multe ori, într în structura toponimelor, reprezint o marc a ruralului în toponimie. Tratat în acest mod, problematica larg a raportului dintre entopice i toponime a fost direc ionat c tre spa iul rural, f cându-se abstrac ie de evolu ia a ez rilor administrativ-teritoriale c tre urbanitate, proces în care, pe parcurs, nu s-a pierdut întregul arsenal denominativ local.

1.1. Toponomastul care opereaz într-un anumit areal geografic poate s individualizeze, deci, în cadrul formulelor denominative, urm torii termeni:

1.1.1. *entopic* „apelativ care denume te o realitate geografic ” (MDA), de provenien cult , cu extindere teritorial motivat sau arbitrar i c tre mediul urban, caracterizând semnificativ i diferen iat etape distincte ale evolu iei unit ii urbane;

1.1.2. *termenul geografic popular*, aflat în structura formulelor de denominative, cu referire la o realitate geografic rural , are o extindere limitat , dar poate fi prezent i în anumite etape din evolu ia urban , marcate de *enclave toponimice rurale*;

1.1.3. *falsul entopic*, prezent în structuri urbanonimice contemporane, este golit semantic prin ruperea oric ror leg turi motiva ionale într-o extensie deriva ional ;

1.1.4. terminologia geografic popular , ca parte integrant în structuri toponimice, este prezent în toponimia rurală și în anumite etape marcate denominativ rural din evoluția unității administrativ-teritoriale urbane.

1.2. Într-un spațiu geografic strict determinat, entopicul și termenul geografic popular coexistă, deși cu specializare semantică distinctă, în cadrul procesului de toponimizare, cu referire directă asupra structurilor toponimice. În cadrul acestora, entopicul ca și termenul geografic popular vor individualiza reperele locale, dar vor fi antrenate și în extensii toponimice locale, în urma cărora sensul lor primar se poate diminua, chiar până la pierdere, acesti termeni ajungând, în final, de multe ori, „embleme golite de conținut” (Rezeanu 2009b, p. 317).

Privit din punct de vedere al extinderii teritoriale, dar și din cel al dezvoltării structurilor toponimice în care sunt implicate, raportul dintre entopice și termenii geografici populari este unul de includere, termenul geografic popular putând fi considerat o subdiviziune a entopicului. Acest fapt este justificat prin restrângerea spațiilor geografice rurale și prin pierderea treptată a motivației locale pentru formulele marcatoare prezente în insule cu relieful toponimic fără un suport concret, material în realitatea topografică locală.

Atât entopicele cât și termenii geografici populari au tendința de dispariție din enclavele motivaționale și de reapariție, arbitrar, în formulele denominative urbane contemporane.

1.3. Pentru nevoi de individualizare accentuată a specificului toponimic urban, am preluat termenul *entopic*, având în vedere și faptul că pentru etapa contemporană, marcajul urban este invadat de false entopice, nediferențiate prin etimologii sau prin conexiuni motivaționale cu desemnatele locale.

2. Orașul românesc, cu precădere cel din spațiul extracarpatic, a trecut prin diferite faze de dezvoltare, individualizate denominativ atât prin formule cu specific propriu cât și prin marcaje tranzitorii. Am ales pentru analiză elemente din ansamblul urbanonimic bucureștean.

2.1. Unitatea urbană cu originea în satul primar presupune la nivel denominativ două etape de marcaj a claselor de obiecte desemnate.

Aceste etape sunt antrenate în procese complexe, în care ansamblul toponimic rural de bază, pe de o parte, se menține până la faza de elemente de individualizare stinghere, arbitrare, iar, pe de altă parte, se adaptează din mers, prin îngustări de sferă semantică în cadrul extensiilor urbanonimice (Mihail 2002). În ambele situații elementul toponimic rural este în regres.

2.1.1. Ansamblul toponimic rural prezent prin filiera orașului-târg ar putea reprezenta o primă etapă a procesului de conservare a ruralului. În această etapă, de exemplu, trama strădală este organizată în funcție de vadurile comerciale, iar formula viconimică preia denumirile reperelor rurale existente pe traseu.

Uli a Jilaboi Jilava Boilor „mălaștii boilor” (vezi *Focani*).

2.1.2. Situația cea mai des întâlnită se referă la includerea toponimului care are în structură un entopic toponimizat într-o extensie derivativă, dar cu sincopă în evoluția sa. Sincopele sunt cauzate de dispariția ipostazelor determinate, la rândul lor, de perimarea reperelor topografice motivatologicale rurale. De exemplu:

Cocioc (Ostroful Cociocului) (1844–1846 B I) (Sălaj de Ighani) (1906 G 273) **Balta Cociocului (1791 EP, 1852 B II)** **Privalul Cociocului (1875 P III)** **Pădurea Cocioc (1852 B II);**

Prund Prund (sat) (1693 M R 203/11) **Mahalaua Prund (1709 M R 224/4)** **Uli a Prundului (1844–1846 B I, 1871 P I, 1885–1890 S 1892–1893 D)** **Biserica din Prund (1772 M R 224/31)** **Biserica din Prundul Dâmboviței (1682 M R 126/6)** **Ciutria din Prund (1632 RV 1/10).**

2.1.3. Faza în care entopicul toponimizat, ca relicv rural în urbanonimia buclureană, se prelungește până târziu în spațiul urban reprezintă de fapt perpetuarea aspectului tradițional arhaic al denumirii locale cu trimitere înspre zona periferică.

2.1.3.1. Această fază fiind cea mai caracteristică pentru procesul de conservare motivatologică entopicului în sistemul denominativ urban o vom considera viabilă până târziu în procesul de individualizare a

claselor de obiecte desemnate chiar și atunci când unele dintre repera-
rele locale au dispărut fizic.

3. Înregistrarea formulelor marcatore locale, în care coexistă al-
turi de alte elemente lexicale și entopice toponimizate, a determinat
gruparea lor după criterii nonadministrative, alcătuiți din insule topo-
nimice urbane. Aceste „insule” sunt fără granițe administrative și sa-
au avut în vedere doar dispunerea unitară a topicelor care au în structura
lor entopice cu motivații locale. Individualizarea pe care noi am
făcut-o este convențională, după cum altdată și gruparea sectoarelor
urbane după „culori”. Insula are o dinamică cvasi-autonomă, iar crite-
riile de selectare au fost în exclusivitate lingvistice.

3.1. Zona bucureșteană pe care am individualizat-o este riveran
Dâmboviței și se întinde de la **Văcărești**, **Crâmbarii de Jos** cu-
prinzând mahalalele **Broteni**, **Slobozia Domnească**, **Sârbi**, **Olteni**
precum și **Grădina Bellu** și **Dealul Mitropoliei**. Toponimele inițiale
le-am privit în extensiuni diacronice până în zilele noastre:

Balta Mitropoliei (1842 RB); *Bălti* (1871 P I); *Gârlița* (1852 B II)
Fundătura Gârliței (1875 P IV, 1894 OR, 1910 PG, 1911 PL, 1915 PL);
Lunca Foișorului (1852 B II) *Grădinițele din Lunca* (1852 B II)
Strada Grădinarilor (1875 P IV); *Gropițele din Lunca* (1844–1846 B I)
Fundătura Gropișorilor din Lunca (1885–1890 S); *În Fântâniș* (1844–
1846 B I) *Strada Fântâniș* (1875 P IV, 1885–1890 S); *În Băltărie*,
În Bălti (1756 M R 222/8, 1761 M R 264/5, 1871 P I, 1875 P III)
Ulișă în Băltărie (1875 P III); *În Măgaria Bucureștilor* (1662 M R
206/3); *Între Gârle* (1842 RB, 1844–1846 B I) *Ulișă Între Gârle*
(1852 B II); *Lunca lui Târc* (*Balta lui Târc*, *Pribalul lui Târc*)
(1852 B II) *Drumul Luncii* (1885–1890 S, 1892–1893 D, 1911 PL);
Nisipărie (1842 RB) *Strada Nisipari* (1915 PL); *Piscul* (1831 V C
Mss. 340) *Calea Piscului* (1871 P I, 1885–1890 S, 1894 OR, 1911
PL, 1915 PL, 1925 PL, 1946 PL).

3.1.1. În contextual dat, entopicul toponimizat, cu distribuție se-
mantică care denotă inițial, antrenat într-o extensie urbanoni-
mică, și transferă o parte din semnificație unui segment din structura
compusă a toponimului:

Bro teni (sat) (1696 M R 129/18, 1700 RV 25/5) **Bro teni** (mahala) (1798 CAT) **Bro teni** (strad) (1852 B II, 1871 P I, 1898 MDG)
Bro teni (biseric) (1852 B II) **Bro teni** (plas) (1798 CAT)
Balta **Bro teni** (1844–1846 B I) **Fund tura** (care duce spre **Balta Bro teni** (1911 PL.).

Astfel, **Bro teni**, din ipostaza *Fund tura Bro teni* reprezintă **Balta Bro teni**, entopicul *balta*, existând doar în subsidiarul semantic. Un astfel de toponim, resemantizat de fiecare dată într-un lan de ipostaze l-am individualizat prin formula „toponim aparent” de gradul I, spre deosebire de urbanonimul *Strada Sfântul Constantin* (Strada de pe lângă **Biserica Sf. Constantin**), unde **Sf. Constantin** este „toponim aparent” de gradul II, antroponimul respectiv primind funcția de localizare. Tipul de ipostaz **Fund tura Bro teni** reprezintă o formă de manifestare prioritar în urbanonimie, mascând, în această situație, prin includere semantic, un entopic (Rezeanu, Modoran 1997).

3.1.2. În alte situații, entopicul toponimizat, devenit reper urban dominant pe traiectul unei circulații, se menține în formula viconimic ca marcă individualizatoare:

Strada Dintre Gârle (1875 P IV, 1885–1890 S, 1892–1893 D); *Valea S lcetului* (1875 P IV) *Strada S lcetului* (1938 PL, i azi); **Vadul Mirelui, Vadul Na ului** (1852 B II) *Strada Vadului* (1875 P IV),

unde *S lcet* și *Vad* reprezintă forme contrase, sau toponime aparente de gradul I, ale unor toponime compuse.

3.1.2.1. Alteori, toponimul cu entopicul în structură, se menține intact și devine integral determinant într-o formulă viconimic :

Luca Foi orului (1852 B II) *Drumul Luca Foi orului* (1925 PL);
Luca V c re ti (1852 B II) *Drumul Luca V c re ti* (1925 PL);
Vadul Mo ului, Vadul Mugur-Mugurel (1842 RB) *Strada Vadul Mugur-Mugurel* (1871 P I).

3.2. În evoluția lor, entopicele toponimizate ca formule marcatoare într-o „însul” urbanonimic, sunt într-un permanent regres. În etapa contemporană, asocierea dintre formule marcatoare având în structura lor entopice toponimizate care au sau nu corespondent în spațiul topografic urban a dat naștere la situații critice în ansamblul denominativ.

Pentru o reabilitare a formulei denominative urbane și pentru a individualiza categoria falselor entopice, e necesar ca toponomastul să refacă, printr-o analiză diacronică, întregul traiect extensiv.

4. În general, entopicele sunt apropiate de obiectul geografic, incluzând în sfera lor semantică particularitățile geomorfologice existente pe teren.

Etapa denominativă contemporană din traseul evolutiv urban caracterizat ca un „conglomerat eterogen și eteroclit” plează entopicele din structura urbanonimelor între cei doi poli ai motivației și arbitrarului, în funcție de raportarea acestora la denotatul topografic concret local. Această distribuție va evidenția, în primul rând, entopicele motivaționale din relieful toponimic rural, analizate mai înainte, și falsele entopice, fructificând cu particularitățile identitare ale terenului urban desemnat. Referitor la această ultimă categorie, am stabilit câteva subgrupe pe care le vom detalia în cele ce urmează.

4.1. Subcategoria formulelor contemporane de desemnare viconimic presupune raporturi generale dintre termenii generici identitari pentru denotatul urban și o secvență de desemnare cu caracter auxiliar și provizoriu, care cuprinde în structură entopice toponimizate. Analiza acestei secvențe, în integralitatea ei, ca determinant toponimic, va scoate în evidență o serie de incompatibilități semantice din cadrul unei astfel de formule viconimice, marcându-se în final grupa falselor entopice. Acestea reprezintă, de regulă, o realitate geografică, extrasă dintr-un alt context topografic și plasată în spațiul local urban, diferit geomorfologic de realitatea primară.

4.1.1. Asocierea unui termen generic viconimic cu o sintagmă specializată, purtătoare a unui entopic extras dintr-un alt context geografic va marca un prim grad de incompatibilitate semantică și alterarea statutului entopicului în raport cu denotatul local. În sintagmele **Drumul Gura Putnei**, **Drumul Gura Vadului**, **Drumul Gura Fgetului**, **Gura Vadului**, de exemplu, e golit total de conținut semantic.

4.1.2. Viconimul de tipul **Calea Piscului**, unde **Piscul** ca marc viconimic sau borgatonimic (Rezeanu 2009) poate reprezenta un

„toponim aparent”, ca verigă dintr-o extensie urbanonimică, la rândul-i golit de semnificație.

4.1.3. Entopicul extras dintr-o realitate geografică rurală și plasat în secvența desemnătoare auxiliară din cadrul unui viconim poate descalifica întreaga marcă viconimică: *Strada Măgura Florilor*, *Strada Măgura Mare*, *Strada Măgura Odobești*, *Strada Măgura Săltioara*, *Măgura Codlei*, de exemplu, nefiind un reper local de pe traiectul viconimic sau de destinație finală nu poate fi acceptat ca determinant decât ca marcă lipsită de conținut semantic.

4.1.4. Dublarea unui parcurs hidrografic de un traiect stradal paralel permite motivational transferul secvenței hidronimice: **Râul Săsar** – *Strada Râul Săsar* (Baia Mare), dar și **Râul Someșul Mic** – *Strada Someșul* (Cluj-Napoca).

Acest procedeu de desemnare urbană utilizat abuziv și arbitrar duce la transformarea secvenței hidronimice din formula viconimică într-o emblemă golită de conținut:

Strada Râul Dorna, *Strada Râul Mara*, *Aleea Râul Sadului*, *Strada Râul Șoimului*, *Aleea Râul Târgului* (București).

Toate aceste formule viconimice având în componența lor entopice extrase din spații geografice motivational inițial, sunt plasate într-un context topografic buclă incompatibil semantic cu realitatea care le-a generat.

4.1.5. În situația în care secvența auxiliară purtătoare de entopic toponimizată din formula viconimică preia o ipostază aleatorie dintr-o extensie derivatională în care entopicul a pierdut orice legătură motivatională cu denotatul rural inițial, termenul în discuție se opacizează. În seria *Strada Valea Argovei*, *Drumul Valea Doftanei*, *Strada Valea Călugărească*, *Drumul Valea Largă*, *Strada Valea Lungă*, *Strada Valea Poienii*, *Strada Valea Roșie*, *Aleea Valea Sălciei*, termenul al doilea din structură, **Valea Călugărească**, de exemplu, este receptat ca oiconim, aceasta fiind o ipostază de notorietate dintr-o virtuală extensie. Oricum, entopicul **vale** este golit de semnificația primară.

4.1.6. Asocierea termenului generic, strict specializat semantic pentru spațiul topografic urban, **intrare** din perechea corelativă **strad – intrare**, de exemplu, cu secvențele auxiliare marcatore ex-

trase din contexte geografice diferite **Lunca Bârze ti, M guricea Nou , Mun ii Gutâiului, Valea Dragului**, creează ambiguități pînă la perimarea întregii formule marcatoare.

4.1.6.1. Existența integrală a perechii corelative de termeni generici **stradă – intrare** în structuri vicinimități topografice din vecinătăți imediate, impune, la rîndu-i, necesitatea decriptării sferelor semantice, evidențiindu-se, pe lângă opacitatea, și categoriile noi toponimice în cadrul unor formule marcatoare care includ entopice:

Strada Lacul S rat   *Intrarea Lacul S rat, Lacul S rat*
însemnînd aici *Strada Lacul S rat*, ca toponim semiaparent. Se observă o schimbare a statutului entopicului **lacul**, care, golit semantic, este redistribuit ca marcă a unui vicinim.

4.2. Formulele marcatoare pentru firmele comerciale urbane în care apar termeni entopici toponimiză și extrăși din contexte geografice diferite, prin conotații metaforice cu iz comercial se încadrează în tipare distincte.

4.2.1. În plan denominativ urban, firmele comerciale constituie „repere de localizare” și se încadrează, potrivit unor normative de desemnare locală, într-un sistem de repere urbane distincte. Abaterile de la acest sistem, mai ales pentru „emblemele oficiale afișate”, spre deosebire de cele de circulație orală, descalifică aceste formule, împiedicînd perenitatea lor.

4.3. Distribuția entopicelor în formulele de desemnare pentru firmele comerciale permite stabilirea a două etape, marcate, ca și în alte situații, potrivit priorității „modei” de moment. Această „mod” în procesul de desemnare locală urbană afectează atât esența procesului de marcarea și de circulație în timp a urbanonimului cît și o alterare a specificului local.

4.3.1. Distingem o etapă premodernă în prima jumătate a secolului al XX-lea, trecînd peste a doua jumătate, lipsită de orice raționalism motivațional, fiind prezent doar unul ideologic.

4.3.1.1. Entopicul extras din vecinătățile toponimice imediate este prezent în emblema firmei comerciale, care devine astfel un reper topografic local:

Banca Dealul Spirei (1934 GHID), ca ipostaz dintr-o lung extensie derivațională, menține secvența auxiliară **Dealul Spirei** atât ca reper local cât și ca reper de structură toponimică cu semantică nealterată.

4.3.1.2. În seria *Banca Dealul Oltului* (BCRI 219/1924), **La Vârful cu Dor** (restaurant) (1934 GHID), **Poiana Carpașilor** (restaurant) (1934 GHID), S. C. **Dealul Bistrița** (1934 GHID), S. C. **Movila Techirghiol** (1934 GHID), S. C. **Valea Lungă** (1934 GHID), S. C. **Valea Trotușului** (1932 RC), entopicele **dealul, vârful, movila, poiana**, ca și din formule toponimice individualizatoare, pentru alte contexte topografice, devin aici mereori golite de conținut semantic.

4.3.2. Pentru începutul secolului al XXI-lea, entopicul prezent în formule marcatoare pentru firme comerciale urbane constituie un lexem caracteristic pentru tiparul denominativ standard nemotivațional. În seria *Restaurantele Dealul Cetii, Izvorul Rece, Între Drumuri, Jari tea, Poiana Alb, Dumbrava* (PA 1998–1999, p. 455–459), entopicele **dealul, jari tea, poiana, dumbrava** apar în unor contexte geografice primare străine de realitatea topografică urbană desemnată. Pe de altă parte, toponimizarea entopicului, prin transformarea lui în marcă individualizatoare pentru un reper primar rural prin excelență, nu permite prin transgresare o altă individualizare denominativă motivațională. Acestea rămân simple embleme golite de conținut semantic.

5. În general, situațiile concrete și prezentate de noi mai sus sunt caracteristice pentru o mare parte a unităților administrativ-teritoriale urbane românești. Implicațiile directe ale unei astfel de distribuții lexicale, prin modificări de sferă semantică, conduc la schimbarea statutului lexical și semantic pentru o bună parte din vocabular.

6. Din această prezentare se pot trage câteva concluzii.

6.1. Urbanonimul care formal are în structură un entopic toponimizat și-a pierdut comprehensiunea, dar și-a menținut extensiunea (Surdu 2008, p. 35). În cazul de față, pierderea comprehensiunii s-a realizat treptat prin modificări ale câmpului semantic al lexemelor marcatoare de-a lungul unei extensii derivaționale. În cadrul acestui lanț derivațional, asistăm la ocurențe de ipostaze, identice formal, dar diferite semantic până la opacizare.

De exemplu: ipostaza **Valea Cibinului** va fi ocurent în contextul geografic primar în diferite extensiuni derivationale locale, cu diminuări de câmp semantic și motivație toponimică. Acest ipostaz, plasat în context denominativ urban, îi pierde total comprehensiunea și însoțite termenul generic ca emblemă arbitrar. Din această cauză, viconimul *Strada Valea Cibinului* va avea un caracter arbitrar.

6.1.1. Pe de altă parte, termenul generic viconimic, specializat și într-o pereche corelativă de tipul **strad – intrare – alec**, va necesita, de fiecare dată în ocurențele de ipostaze, explicații suplimentare.

De exemplu: *Strada Valea Albă* – *Intrarea* (în **Strada**) **Valea Albă**. Explicația rezultată din decriptarea viconimului *Intrarea Valea Albă*, realizându-se numai în anumite împrejurări determinate în spațiu, o numim *nume circumstanțial* sau *parțial aparent*, când pentru prima dată în context urban **Valea Albă** primește un sens (Surdu 2008, p. 30).

6.1.2. În aceste structuri, formulele viconimice purtătoare de entopice toponimizate necesită readaptări din mers în ordinea compatibilității lexico-semantice. În lipsa unor astfel de compatibilizări, termenul entopic trebuie înlocuit din formula marcatoare.

6.1.3. Falsele entopice din structurile viconimice contemporane, cu preponderență, descalifică acest procedeu denominativ.

SIGLE

- B I = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de hărți, Maior Baron Rudolf Artur von Borroczyn, *Planul Bucureștilor* (1844–1846).
- B II = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de hărți, Maior Baron Rudolf Artur von Borroczyn, *Planul Bucureștilor, ridicat, tras și publicat din porunca prea înălțatului domn și pînitor Barbu Dimitrie tirbeiu voevod*, București, 1852.
- D = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de hărți, C. Dellatre, *Planul orașului București*, 1892–1893.
- EP = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de hărți, F. B. Purcel, *Plan von der Haupt – und Residenzstadt Bukurescht in der grossen Wallachey*, 1791; Ferdinand Ernst, *Plan der wallachischen Haupt – und Residenzstadt Bukurest*, 1791.
- Foc ani = Arhivele Naționale, Filiala Vrancea, *Planul general al orașului Focani*, ridicat în anii 1896, 1897, 1898 de ing. P. F. Radovici.
- G = Constantin C. GIURESCU, *Istoria Bucureștilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, București, 1966.

- MDG = George Ioan LAHOVARY, General C. I. BRĂȚIANU, Grigorie C. TOCILESCU, *Marele Dicționar Geografic al României*, vol. I–V, București, 1898–1902.
- MR = DIRECȚIA ARHIVELOR NAȚIONALE, *Fond Mitropolia Ortodoxă Română* ti.
- OR = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, G. A. Orescu, *Planul orașului București*, 1893.
- PI = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, Maior W. Pappasoglu, *București, Capitala României*, București, 1871.
- PIII = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, Maior W. Pappasoglu, *Planul Comisiei Coloanei de Albastru din capitala București*, 1875.
- PIV = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, Maior W. Pappasoglu, *Planul Comisiei Coloanei de Negru din capitala București*, 1875.
- PA = *Pagini aurii*, București, 1998.
- PG = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, *Plan general de la ville Bucarest*, 1910.
- RB = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, C. Râmniceanu, Vladimir de Blaremburg, *Planul București*, 1842.
- RC = ARHIVELE NAȚIONALE BUCUREȘTI, *Fond Oficiul central al Registrului Comerțului București*.
- S = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, D. R. Sesquières, *Planul orașului București*, 1885–1890.
- VCMS = ARHIVELE STATULUI BUCUREȘTI, *Fond Manuscrite*.
- 1798 CAT = DIRECȚIA ARHIVELOR NAȚIONALE, *Fond Catagrafii; Catagrafia Poliției Bucureștilor*, 1798.
- 1911 PL = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, *Planul orașului București după ultimele date oficiale*, București, 1911.
- 1915 PL = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, Bogdan Florian, *Planul București*, 1915.
- 1925 PL = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, *Planul orașului București*, 1925.
- 1934 GHID = BUCUREȘTI, *Ghid oficial cu 20 Hărți pentru orientare*, București, 1934.
- 1938 PL = Ulise, SÂMBOTEANU, M. D. MOLDOVEANU. Cabinetul de istorie, *Planul municipiului București*, 1938.
- 1946 PL = BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE. Cabinetul de istorie, *Planul orașului București*, 1946.

BIBLIOGRAFIE

- Bolocan 1975 = Gh. Bolocan, *Dicționarul entopic al limbii române*, în SCL, XXVI, 1975, nr. 5, p. 467–472.
- Bolocan 1976 = Gh. Bolocan, *Sistemul entopic al limbii române și rolul lui în toponimie*, în LR, XXV, 1976, nr. 2, p. 205–208.

- Dic ionarul toponimic al României. Muntenia*, vol. I–III, Bucure ti, Editura Academiei Române, 2006–2009.
- Eremia 2006 = Anatol Eremia, *Dic ionarul explicativ i etimologic de termeni geografici*, Chi in u, Editura tiin a, 2006.
- Mih il 2002 = Ecaterina Mih il , *Extensiune toponimic derivativ* , în SCO, 2002, nr. 7, Craiova, p. 5–10.
- Pu chil 1910–1911 = D. Pu chil , *Observa ii cu privire la terminologia geografic popular i la toponimie*, în „Anuar de geografie i antropogeografie”, Bucure ti, 1910–1911, p. 147–201.
- Rezeanu 2003 = Adrian Rezeanu, *Toponimie bucure tean* , Bucure ti, Editura Academiei Române, 2003.
- Rezeanu 2009a = Adrian Rezeanu, *Studii de toponimie urban . Viziune diacronic* , Baia Mare, Editura Universit ii de Nord, 2009.
- Rezeanu 2009b = Adrian Rezeanu, *Termeni geografici populari în lucr ri lexicografice de toponimie*, în *Lucr rile celui de-al XIII-lea Simpozion Interna ional de Dialectologie, Baia Mare, 19–21 septembrie 2008*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009, p. 317.
- Rezeanu 2009c = Adrian Rezeanu, *Terminologie borgatonimic* , în Rezeanu 2009a, p. 143–165.
- Rezeanu, Modoran = Adrian Rezeanu, Filofteia Modoran, *Categoria „toponim aparent” în urbanonimie*, în LR, XLVI, 1997, nr. 4-6, p. 319–329.
- Surdu 2008 = Alexandru Surdu, *Teoria formelor logico-clasice*, Bucure ti, Editura Tehnic , 2008.

ENTOPIQUES EN URBANONIMIE (Résumé)

Dans cet étude on analyse les termes entopiques en structures urbanonymiques spécifiques pour deux périodes évolution de unité urbaine: foire et ville contemporaine.

analyse de ces deux périodes conduit à la conclusion de la péremption graduelle et irréversible de la formole urbanonymique qui englobe un entopique toponymisé.

CUVINTE-CHEIE: *termeni entopici, structuri urbanonimice, entopic toponimizat, formule marcatoare, tipar denominativ, extensii deriva ionale.*

KEYWORDS: *entopic terms, urbanonymic structures, toponymized entopic, marking formulas, denominative pattern, derivational extensions.*

*Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”
050711 Bucure ti, Calea 13 septembrie, 13*